

Univerzita Karlova
Fakulta humanitních studií
Faculty of Humanities
U Kříže 8, 158 00 Praha-Jinonice
Prof. Miloš Havelka, CSc.
Vice-Dean

V Praze dne 9.8.2010

POSUDEK NA BAKALÁŘSKOU PRÁCI

Renáty Kašické

Proč lidé chodí ke kartářkám?

Bakalářská esej Renáty Kašické ***Proč lidé chodí ke kartářkám?*** s podtitulem ***Esoterika jako socio-kulturní, psychologický a religionistický fenomén*** je zajímavá nejen svým tématem, ale i svým provedením. Dramaturgie výkladu je dobře strukturovaná, výklad je jasný, použitá literatura v zásadě reprezentativní. Samostatné informace o povaze „tarotu“ a připojené ilustrace neruší.

Výklad ovšem někdy působí pasivně, respektive jako převyprávění ze zpracované literatury. To se týká už povšechných vstupních definic pojmů, mající přímou souvztažnost se zadaným problémem (str. 9 – 12, respektive str. 9 – 15 nebo dokonce str. 9 - 19), kde chybí přinejmenším naznačení jejich významu, jejich vzájemného vztahu i konkrétního vztahu k „tarotu“ a vykládání karet. Z textu je zřetelně cítit autorčina závislost na Nekonečném, což v celku není na závadu, neboť pro její zadání šlo v první řadě o jejich operacionalizovatelnost, jen by bylo lze očekávat přece jen o něco více reflexe.

To by také znamenalo ukázat, v jakém smyslu jde při vykládání karet o operace esoterické, v jakém hermetické, v jakém magické a v jakém okultní, a třeba také, v jakém vztahu jsou k dominujícím podobám náboženské kultury v Evropě vůbec a v Čechách zvláště.

Východiskem je teze o kompenzační povaze esoterismu v sekularizujících se moderních společnostech dokonce to vypadá, jako by šlo o přímou úvěru, čímž si nejsem tak jist.

S ohledem na sekularizaci by asi bylo vhodné alespoň zmínit roli „kryptonáboženství“ a „sekularizovaných náboženství“ a jejich odlišnost od esoterických potřeb.

Pokud jde o autorčinu reprodukci primárních výzkumů dat lze konstatovat, že jsou poučené, obratné a přesné a slouží jako přesvědčivé východisko pro její vlastní kvalitativní výzkum.

Rovněž metodologická informace o principech a záměrech výzkumu je zdařilá, metodologie sama odpovídá zadání, postrádám ovšem podrobnější zdůvodnění počtu respondentů (i když se domnívám, že je dostatečný), jistou výhradu bych měl k informaci o induktivní generalizaci závěrů ze získaných

dat, připojit by se totiž měl také vztah těchto generalizací ke vstupní sekularizační hypotéze.

Zajímavá a jednoznačně přijatelná je autorčina prezentace protokolů, za chybu ovšem považuji uvedení plného jména vypovídající kartářky, která slouží jako jistá protiváha ke dvanácti protokolům zákazníků.

K psychologické typologii osobností a k „osobnostním profilům“ si s ohledem na své zaměření netroufám nic dodat, pouze to, že působí přesvědčivě, v případě „obrazů ze života esoteriků“ zajímavě, i když bych očekával nějaké jednoznačnější a hlavně teoretičtější shrnutí.

Závěry práce působí poněkud povrchně, třeba jako tvrzení, že *kartářky a čarodějnice, šamani a léčitelé ... tu s námi ... budou na věky*. Asi by stálo za to, pokusit se získané výsledky interpretovat nejen psychologicky, ale také kulturně antropologicky, což právě dokládá povrchnost citovaného „závěru“.

Jde o práci poctivou, tématem a provedením promyšlenou a zajímavou, slabší ve schopnosti závěrů. Před obhajobou navrhuji hodnotit **36** body.